

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Feria quinta tertie dominice. xl. de periurio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

Surgens iesu de synagoga intravit in domum. Symonis Luc. iij. Postquam xps egit sermonem in synagoga: post predicationem suam venit cum discipulis suis in domum Symonis ut ibi reciperet post labores refectio- nem. Scdm glo. interlinearē. Opera xpi qdā erāt p̄tinentia ad divinitatē: ut mortuos suscitare. cecos illumina- re &c. Quedā ad humanitatē: ut siti- re. esurire. Un̄ hic sumit refectio- nem q̄ erat hō. Discusabat autē socrus Symonis febricitans. Et xps eā sa- navit: ita subito: q̄ mulier ministra- vit eis. Ex quo ostendit sanatio mira- culosa: ad discipulorū p̄firmationem Contra illos qui volunt fieri miracu- la p̄ plures dies: cum tñ divina pote- stas statim operetur: & non p̄ media qd̄ natura facit. Uespere autē facto: oēs qui habebant infirmos varijs lan- guoribus: ducebant eos ad iesum. At ille singulis manus imponens: cura- bat eos. Erubant autē demonia a mul- tis clamātia & dicentia. Qz tu es xps filius dei. Et increpās: nō sinebat ea loq̄. Quare non sinebat: Cuz oēs q̄rāt laudari. Rñ deo fm̄ glo. Ne videret querere testimoniū ab ipsis cū essent mali. homo nō debet querere hono- rem nec laudem a malis. Diogenes q̄ bon⁹ est: p̄ seipm̄ q̄mēdat. Eccl. xvi. Nō est p̄ciosa laus ore p̄ctoris. Cri- fosto. Nā decebat xpi mysterium lin- gua feda publicari. Sequit. Qz scie- bant ipsū esse xpm̄. Utrū demon agno- vit xpm̄. Videt q̄ sic. Ut hic p̄z. Tu es filius dei. Ab alia parte q̄ nō. Qz. i. Corin. ij. Nemo p̄ncipuz hui⁹ seculi cognovit. Rñdet glo. interlinearis. Et aug. li. de questio- nib⁹ novi & vete- ris testamenti. Tho. sup eplā Pau- li. Nicolaus q̄ duplex est cognitio. Prima certitudinis. Ex hac ignora- bat totaliter. Scda cōiecturalis. Ex hac habebat cōiecturas q̄ ille esset. Tu es inquit filius dei viui. Quedā

glo. dicit q̄ demō agnovit sed ignorā- vit an sua passione debuit expoliari. qd̄ si sciisset nō p̄misset eū crucifigi. Sequit. facta autē die egressus ibat in desertū locū. Et turbe querebāt euz. Ut patri vacaret locū deserti petebat. Et venerunt vsq̄ ad ipm̄: ipsū detinē- tes ne discederet ab eis: vt. s. iter eos miracula faceret. Quibus dixit. Qz & alijs civitatibus opz me euangeliza- re regnū dei: qz ideo missus suz. Et e- rat p̄dicans in synagoga galilee. Ro. i. Sapientibus et insipientibus debi- tor sum. applica. De piuris erit ser- mo. De quo tria videbimus. **C**Primum dicitur oppositio- nis. **C**Scdm. dicitur malignationis. **C**Tertium. dicitur punitio- nis. **C**Primum dicitur. Dubiū q̄ritur. Utrū iurare sit licitū. Una opinio fuit q̄ nō. Alia q̄ sic. Prima q̄ non. Mat. v. No- lite iurare oīno: neq̄ per celum: neq̄ per terram: neq̄ per hierosolimam: neq̄ p̄ caput. Et Jaco. v. Ante omnia fratres mei nolite iurare. Et Eccl. xxij. Jurationi non assuecat os tuuz. Preterea ecclesia excōicat clericū. si p̄siterit in vitio iuramēti: xxij. q. i. c. Clericū. S3 null⁹ excōicat nisi p̄ mor- tali vt p̄z p̄ Tho. iij. di. xvij. Igit̄ est p̄ctm̄. Preterea et ius civile phibet iuramētū: vt p̄z. ff. d. iureiurādo. l. iul. iurādūz. Igit̄. nō venit iurare. Alia opinio q̄ sic. Qd̄ ptz tripliciter. Prio- auct. Deu. vi. Dñm tuū timebis. & illi soli serues & p̄ nomen illius iurabis. Et. x. c. Jurabis in noīe eius. Scdo p̄ bat exēplo dei. Sen. xxij. Per memet ipsuz iuravi dicit dñs. Et Jere. xliij. Ego iuravi in noīe meo magno di cit dñs. Et in. ps. cxix. Iuravit dñs & nō penitebit eū. Preterea de xpo Luc. iij. In veritate dico vobis. Que locu- tio ē iuratoria fm̄ Innocētii. Extra d. iureiurā. c. Et si xps. Preterea & Pau- lus ad Rom. i. Et ad Philip. i. Jura- vit Pat. di. Testis est mihi de⁹. Pre- terea ecclia et sancta concilia pontif- cum. volunt iuramētū esse licitū. **k**

Feria quarta

Uñ romani impatores: vt pz in Cle-
mē. de iuretur. hereticor. abiurāt he-
resim: vt pz de conse. di. ij. c. Ego Be-
regarius. Scdo pbatur rōne. Accus
virtutis est licitus: s; iurare p deum
est actus patrie Igit actus iurandi p
deum est licitus. In. vi. Metha. pho
Iuranduz ē honoratissimū. Uñ pz
vtraq; opinio. Rñdeo ad difficultatē
per Tho. xxij. q. lxxxix. ar. 1. Bona in
iij. sen. Archieps in. ij. par. sum. Qd
iuramentuz de se oino est licituz. 7 lici-
te inuentuz: vt in pplo tolleret. omis
discordia. Qz in illo omēs quiescunt.
Aplo testante. heb. vi. Omnis pto-
uersie finis: ad cōfirmationē est iura-
mentū. S; pctm mortale erit quadru-
plici rōne. Et iuramentuz illud quer-
rit in puiuz: qd de se est mortale.
¶ Primo. ratione falsitatis.
¶ Secundo. rōne fatuitatis.
¶ Tertio. rōne habitualitatis.
¶ Quarto. rōne omissionis.
¶ Primo rōne rē. Cum quis false ius-
rat. p sacra euāgelia. p deuz p petrū
p alios scōs. Et talis formaliter d; p
iur. Qz vt dicit mgf in. iij. di. xxxix.
Et Ray. in sū. Periurū ē mēdaciuz:
iuramento affirmatū. Qd pctm d; gra-
uius homicidio. Qd sic pbat Tho. in
quolibet. tali rōne. Pctā q sūt directe
ptra deuz s; in se: sunt grauiora q̄ ea q
sunt ptra primū. Qz de sine ppatide
maior primo. S; trāgressiones pcep-
torū pme tabule sūt directe ptra deū
vt pz ex se: quoz scdm est phibitio p-
iurij. Trāgressiōes pceptorū scde ta-
bule q sunt. vj. sunt directe ptra pri-
mum quoz scdm est phibitio homici-
dij. Ex ordine ipsorū pceptorū: pz esse
grauius puiuz q̄ homicidium. Ille.
Non immerito: est graui⁹ homicidio
Qz inter cetera pctā maxime in pctō
periurij videtur abnegatio esse diuini
nominis: 7 ex ipso pctō inhonoratur:
qz ille q̄ est sūma veritas. 7 mentari nō
pōt: iuxta illd Johā. xiiij. Ego suz via
veritas 7 vita. Et ad Rom. iij. Est au-
tem deus verax. Periurus inducit il-

lum in testē 7 facit illū esse testē falsū
tatis: 7 negatorē veritatis: qd est ma-
xima blasphemia i deū. Uñ ex hoc cō-
cludit Tho. ij. q. c. xxxvij. q. puiurū
ex suo genere ē mortale: qd pctm q̄stū
deo displiceat: patet exēplo. De quo
Cesarus in dialogo. Fuit quidaz in
dex seuerus ptra peccata rome Ber-
toldus paladinus nomine qui quoti-
ens exibat domum: funem ad cingu-
lum ponebat: vt malefactores suspen-
deret. Mane quodā de domo egredis-
ens audiuit hanc vocez desuper dice-
tem. Bertolde. quicunq; tibi primus
occurrit in egressu tuo de castro: la-
queo illum suspendas. Quidam suus
scutifer occurrit ei: et eo viso doluit.
quia ipsū dilgebat dicens. Doleo de
tuo occurrū: quia vocem audiu vt te
suspendas. Respondit ille. Iustus es
ode⁹: qz mala mea periuurij 7 iuramē-
ti que false accepi. p euangeliis: p cor-
pus: p sacramenta: vsq; nunc punire
distulisti. Uñ iuste inq̄t suspendor. vñ
patet prima ratio. ¶ Scdo rōne rē.
qñ quis iurat non ieiunare aut homi-
nē occidere: religionem non intrare: ta-
le iuramentuz erit fatuū 7 pctm: 7 p
pho non obseruandum. Uñ Tho. ij. q.
q. ij. c. In malis pmissis rescinde fidē
in turpi voto muta decretū. Qd incau-
te vomisti: ne facias. Impia est pmi-
sio que scelere adimpletur. Ille. Ad
idem fact. c. Si quid. c. Non soluz. c.
Unusquisq; c. Incommutabilis. ca.
Wagne c. Non semper. c. Mulier.
hoc fuit iuramentum perodis. De
quo Math. vi. Qui non excusatur a
pctō mortali. qui iussit amputari cas-
puz Johannis baptiste ne violaret ius-
iurandum. Iurauerat namq; dare pu-
elle saltanti quicquid peteret licet di-
midium regni eius. At ille dixit. Da
michi in disco caput Johannis bap-
tiste. Super quo Ambro. lib. de offi.
herodes saltatrici premium turpis-
ter promisit: crudeliter soluit. Ille.
Et. i. Reg. xxv. De Dauid' qui iura-
uit occidere Nabal propter contume-

nas illatas nunquo suis. Ad interces-
 sorem tñ Abigail mulieris sapien-
 tis vxoris predicti Nabal propositū
 mutauit nec sibi conscientia fecit q̄
 illicitum iuramentū non seruasset.
 Quando ergo quis iurat se facturū
 aliqd mali: vt occidere furari ⁊ hūdi
 non debet seruare. quia ipso facto te-
 netur contrarium facere: aliter aliud
 mortale committeret implendo illud
 iuramentum. Si autē qd iurat est mo-
 dici importantie: vt verberare filiū
 sub iuramento vel dare alicui aliquid
 parū: vel ire in aliquo loco. si nō ser-
 uat illud tale iuramentum quis intē-
 deret seruare non est mortale. Bene
 prepedat homo ne ad talia deueni-
 nt peccata ¶ Tertio ratione rē. vt so-
 lent facere plures qui pro omni mini-
 ma re iurant per deum per sanctos: ⁊
 per corpus xpi. O mala abusus Con-
 tra Ecclē. xij. Jurationi nō assuescat
 os tuus. Idē vir multū iurās imple-
 ditur iniquitate. Qui consueuerūt iura-
 re difficile corrigunt Exemplū prela-
 ti quē non iā nūc: qui loqui nesciebat
 nisi p corpus xpi et nomen dyaboli.
 Cum nemo auderet inonere. ego ga-
 briel officium suscepi di. Pater reue-
 rende plures de vestris nobis dicunt
 q̄ nescitis loqui sine iuramento ⁊ no-
 mine dyaboli. At eps in impatientia
 versus ait. In nomine dyaboli ⁊ quis de
 me ita dicit. Per corpus xpi non est
 verum. Cui respondi. Reuerende do-
 mine. a vobis testimonium capio sicq̄
 cum rubore discessit immo similes in
 confessione aliquando iurāt: respectu
 male consuetudinis Unde casus con-
 scientie. Utrum peccet mortaliter q̄
 locose iurat per corpus christi et san-
 ctū nēm. Rñdeo q̄ sic: quia sicut non
 euitat irreuerentiam: sed quantum
 ad aliquid magis adauget: ita non ex-
 cusatur a mortali pctō: licet nec a dei
 contemptu. ¶ Scōs casus. qui sunt hi
 qui excluduntur a iuramento. Respo-
 det Tho. ij. q. viij. q̄ tria genera p-
 sonarū. Primi sunt pueri ante. xij.

annum vt ptz. ij. q. v. c. Pueri Et ra-
 tio qz presumit a iure qd desit in eis
 plenum iudicium rationis et discretio-
 nis quod requiritur in iuramento. et
 hoc statutū est qz hoies non accedāt
 ad iuramentum faciendū solēniter:
 nisi ieiūm. Et hoc vt magis sobriū ha-
 beant melius iudicium discretionis
 vt ptz. ij. q. v. c. honestum. Scōi sūt
 piuri cōiucti in iudicio de piurio vt i-
 fames. Et rō qz presumit qz desit in
 eis veritas locutionis: que p̄cipue re-
 quiritur in iuramēto: immo tales sūt
 infames. vt ptz. vi. q. i. c. Infames.
 Tertij sunt religiosi sacerdotes ⁊ in
 ordine constituti. hi excluduntur a iu-
 ramento non qz non possint iurare.
 Quia vt dicit Raymundus possint iu-
 rare in sex casibus: sed non debet ab
 eis exigi nisi maxima de causa et vz-
 genti: et ipsi non debent de facili iura-
 re Unde. ij. q. vi. c. Nullus de eccle-
 siastico ordine: cuiq̄ laico supra san-
 cta euangelia iurare p̄sumat. ⁊. ij. q. v.
 c. si p̄oiter. Sacerdos ex leui cā iura-
 re non debet nec facile officiales de-
 bent exigere a religiosis vt faciūt lay-
 cis: qz p̄sumit in eis conscientia ⁊ ve-
 ritas ⁊ timor: plusq̄ in secularibus.
 ¶ Quarto rōe rē. erit pctm: cum nō
 suant ea q̄ suari debēt. ⁊ p̄iit iuramē-
 to affirmato. O si suarēt reges p̄nci-
 pes: duces: comites: marchiones: ba-
 rones: officiales: capitanei: iudices:
 aduocati. pcuratores: ⁊ notarij: p̄les
 alij qd iureiurādo pmiserūt O q̄ iusti-
 cie cessarēt. O q̄ impietates deessēt O q̄
 mala deficerent. De p̄latz curā aiaz
 hñtib⁹ nihil dico tñ vnū assero. qz ml-
 ti ex his q̄ in dignitatib⁹ sūt constitu-
 ti tā in sp̄alib⁹ q̄ i sp̄ialib⁹ ex euide-
 tia facti opibusq̄ ipoz piuri eē cogno-
 scunt Exēplū legit i li. de septē donis
 qz qdā abbas dedit pign⁹ suū cuidam
 epō p pecuniā mutuata: ⁊ sub iuramē-
 to ab epō habuit reddere pign⁹ suū i
 tpe q̄ pecuniā reddita ei fuisset. Dū ab-
 bas q̄reret qd suū erat ab epō ⁊ eleri-
 cis pluribus opprobrijs fuit vitupe-
 k ij

Feria quinta

ratus. Abbas autem in terra se ponens
di. iudicē in terra non possum habere
cōtra vos. O pater episcope: sed deus
interpello: ut infra quattuor dies ut
qz nostrum coram illo comparemus
Ep̄s autem ip̄m derisit. In capite quat-
tuor dierū moritur abbas ut predix-
erat Et dū cāpane pulsarent: inquit
ep̄s quid hoc eēt. Respondit quidam:
Talis abbas mortuus est. Iste autem
cum lacrimis clamare cepit di. Adu-
ueris me o filij. Recordabatur de ver-
bis illius abbatis. In his lacrimis
mortuus est et damnatus. Apparuit
autē in nocte sequenti clericis suis in
choro cantantibus matutinas di. Ego
sui dānatus: solum qz non seruam iu-
ramentum factū abbati illi. **¶** Sc̄m
p̄ncipale d̄r̄c̄. Est em̄ hoc p̄ctm̄ satis
graue atqz malignū triplici ratione
¶ Primo ratione transgressionis.
¶ Sc̄o ratione puocationis.
¶ Tertio ratione assimilationis
¶ Primo ratione r̄c̄. Sunt enim per-
iurij transgressores diuini precepti:
qui ait. Exodi. xx. Nō assumes nomē
dei tui in vanum. Et leuitici. xix. Nō
periurabis in nomine meo. O quan-
tū confundi debent xp̄iani periurātes
qñ apud infideles. tantā h̄z vim iusu-
randum ut. M. Regulus: qz mori potius
voluit q̄ violare p̄ illuz iurata. ut po-
nit Aug. li. i. de ciuit. dei. Dū esset ca-
ptus M. Regulus a carthaginēnsibus
in prelio: et romani grādē multitudi-
nem cepissent iuuenū carthaginēnsiū
Volebant carthaginenses facere con-
mutationem de. M. Regulo: de iuue-
nibus romanis. Unde miserunt M.
Regulum ad romanos p̄ ambassato-
re: dādo illi iuramentum: qz si roma-
ni non consensissent pacto ip̄e reuer-
tetur carthaginē Obediuit Regulus
Ingressus senatum exposita ep̄stola
et nuncio carthaginēnsium. post illaz
cū copiosa et v̄genti orōne persuasit
senatui et populo romano qz talis per-
mutatio non fieret dicens se esse senē
et in prelio inutilem et iuuenes aptos

Volens discedere a roma: sua vxor es-
sculari eū voluit expulit eā. Ex sena-
tus dixit qz volebat eum ibi remane-
re Respondit ex illa die qua in potesta-
tem affroy veni romanus esse cessauit
Quare non video me i ea vrbe mansu-
rum in qua postq̄ affris seruiū digni-
tatem honesti ciuis habere nō possum
Redijt itaqz regulus carthaginē et scie-
tes ip̄i qz psuaserat cōtrariū posuerūt
eum in vno vase ligneo circumdato
ex oī latere acutissimis clavis: et aba-
scissis palpebris oculoꝝ fecerūt mori
Preterea fuit quidā Lycurgus qui le-
gē dedit lacedemonijs valde vtilē Ut
autē eis esset gratissima finxit Lycur-
gus eā accepisse ab Appolline et ideo
nolle mutari aliquid sine eius consi-
lio. Unde iuramētū exegit ab eis qz ne
eaz puaricarent donec ad eos rediret
cuz r̄sione Sicqz inde recessit: nec v-
t̄ reuersus est: ut sc̄z haberēt cām ob-
seruandi: estimās in tāta reuerētia et
obseruatione habituros iuramētū: ut
nunq̄ trāsgrederentur. Preterea ponit
Eutropius in gestis romanorū: de alio
cive romano ab Hannibale capto: qui
sub iuramento ē d̄missus romā veni-
re. ut precii redēptionis sibi acquire-
ret. Sed cū precii inuenire nō posset
et redire nollet senatus eū ligari fecit
et ad Hannibalem misit. Noluerūt em̄ qz
fidem frāgeret: quā sub iuramento p̄-
miserat Et ut dicit Valerius Romanus
nō solū amicis: sed etiā inimicis fides
seruabāt Cicero. i. de offi. fundamē-
tū iusticie est fides. O violatores fi-
dei. O fractores iuramēti. videte quā
tuz ē dānabile vestruz p̄ctm̄ quia vnus
paganus seruat suū iuramētum: xp̄ia-
nus pro vno solido negat. O neq̄.
¶ Sc̄o rōne r̄c̄. Ex illo namqz peccas-
to puocat deus in indignationē et irā
Qz sicut inuocantes nomē eius prote-
git et defendit: ita illud falsificatores
contemntes abhorret et p̄sequitur
ac grauissime punit. Quod patet exē-
plo iudei Qui quēdā summam pecu-
nie mutuo dedit cuidam christiano

irans super altare sancti Nicolai: q̄ q̄ritus posset leam sibi redderet. Tenente illo xp̄iano diu pecuniā iudeus eaz̄ expostulat s̄z ille sibi reddidisse affirmat. Ducit res ad iudiciūz & iuramentū. Cū aut̄ corā iudice citari eū fecisset: iudeus p̄ dicta pecunia sciens xp̄ian⁹ q̄ oporteret eū iurare p̄ dicta pecunia fecit poni in baculo cōcano quē vulgariter dicimus bozdonez aureos quos debebat iudeo: & sic iuit ad diē assignatam. Cū aut̄ iudeus non haberet litteras nec fideius forem. petiuit iuramentū dicēs. q̄ nō habebat testē. nisi sanctū Nicolai p̄ quē xp̄ian⁹ iurat se daturū pecuniaz. Ille autē nolens facere iuramentum dixit iudeo q̄ teneret suā bozdonem. Qd̄ cū faceret iude⁹ xp̄ian⁹ iurauit ei q̄ nihil deberet qd̄ n̄ reddidisset ei. Rediens aut̄ de vrbe q̄ fraudē fecerat in quodā bivio oppressus sōno iuxta viā quadrigarius quidam transiens super eum cum quadriga occidit eum: et fregit baculuz et aurum effudit. Audiens hoc iudeus concitus illuc venit. Cūq̄ dolum vidisset a pluribus eis suggeretur vt aurū omnino reciperet oīno renuit nisi qui defunctus fuerat ad preces beati Nicolai ad vitam rediret: asserens se baptisma suscepturuz. Continuo defunctus surrexit: et ille baptismum suscepit.

Preterea de punitione. In ciuitate Licij: fuit quidam Antonius nomine quē ego noui. hic dū coram officialibus iurasset falsuz: addidissetq̄. Precor deum celi vt si mentiar. faciat me morte subitanea mori statim cecidit in eodem loco & mortuus est. Preterea Vincentius hystorialis in libro moraliz dicit. Quedam mulier accufauit mendaciter sanctam Eugeniā: quia illuz viruz esse putabat: eo q̄ in habitu virili inter viros religionem intrauerat imposuit ei dicta mulier q̄ voluisset eā opprimere: & hoc verū esse ipsa euz tota familia iuramento firmavit. Secuta est diuina vltio.

ignis de celo visibiliter super eos descendit consūpsitq̄ eā cū tota familia & oibus rebus suis. ¶ Tertio rōne assimilatis. Periuriū est graue peccm̄. Assimulat piurus. i. Jude q̄ veritatē vendidit. Et iste neget sc̄do latroni ministro q̄ eū ipugnauit p̄tra eū falsū dicendo. iij. iudeis q̄ cōtra eū in passione testimonū falsuz tulerūt in morte eius. Mat. xxvi. Querebāt falsū testimoniaz. Quarto dyabolo assimilat q̄ est mendax. Vñ patet sc̄dm.

¶ Tertiu⁹ principale bz̄ punitionis. Ostendit p̄ multa exēpla tā paganorū q̄ scripture q̄tū de⁹ egre ferat periurantes. Describit nāq̄ orosius. li. vi. de gestis romanorū. Qd̄ cum romani misissent legatos ad plures gētes p̄ pace fienda. Et ipsi recepissent eos in pace v̄z cōitates. In ciuitate esculo data eis fides: deinde subito pditiose in eos irruerūt & oēs occiderunt. Vñ factuz est in detestationē purij & violationis fidei q̄ panis fract⁹. apud alios quos p̄ fracturas sāguinaret. Aialia domestica. & blāda inter hoies viuere assueta cū balatu: hīnnitu. & mugitu mirabili fugiētes ad siluas: ab hoib⁹ discesserūt. Canes cū maximis latratib⁹ idē fecerūt ad modū luporū oberātes. Deinde aut̄ populi q̄ dictā proditionem commiserant victi sunt oēs in campo a. L. Pompeio. et occisi: cū imperatore eorū: exceptis q̄tuor milibus. Qui iugū montis petentes non enaserunt vindictam dei. quia cōgelati ad modū lapidum obriguerunt immobiles facti q̄ stantes videbantur: iā eorū oculis & dentibus ab eis cadentibus. Cum qua hystoria est exempluz notabile Ciri regis qui scythas debellaturus venit. Vñ regina. Thamaris sentiens hoc: misit filium contra ip̄m. Cyrus vero ostendit cōfederationem cū regina factuz. & iurauit p̄ sui deli q̄ non faceret guerram contra ip̄az: post aliquot dies regina sentiens iterum q̄ rex monebat. cāpuni & non seruabat iuramentū: itez misit

k iij.

Feria sexta.

exercitus. Et Cyro contra faciens iuramento. sciensq; scytas q non habebat vinum fecit per oia allogiamēta preparari mensas: eas impleri optimo vino et cibo suavissimo: postea ponit certas insidias. Exiens ad preliū simularunt fugam. Uñ scythis visus est se esse victores. maxime cum viderent relinqui allogiamēta: sine aliqua custodia: a persis. Quibz inuenientes mensas paratas: posuerūt se ad edendum et bibendum. Ubi propter insuetudinem vini. in parua hora se inebriauerunt. Cyrus ergo habita opportunitate: discooperiens insidias reuersus est ad cāpuz ibi comperitos scythas ad dormiendum prebrietate fere omnes occiderunt cum filio regine. Intellecto hoc nouo regina: et cognita fraude Cyri: disposuit se vindicare per fraudē. Itaq; ipsa armis induta et recuperato maximo exercitu: illum abscondit post certos montes. Inde post modum cum pauca gente se opposuit ante Cyrum: Ubi spū fugiebat ante ostendens timorez: quousq; conduxit in vallem illoz montū ubi latebat exercitus. Et regina fecit fieri lignuz et occisus est Cyrus cum cc. M. hoibus. Et non fuit homo qui ferret nouū in persiaz. Regina caput cepit Cyri di. Sanguinem sistris sanguinez bibe. Unde mortui sunt obramentuz factuz. Et Josue. vii. dicit q ciues ciuitatis hierico fuerunt infideles deo: et quod iurauerūt seruare noluerunt. Uñ pcepit deus Josue ciuitatem vt euerteret: et bona illius igni traderet. qd et factuz est. Preterea antique leges puniunt sacramētū falsuz: vt ponantur super asinuz cū cauda in manu et q a puulis cū ovis lapidentur. Et cum tympanis associant p ciuitatē. Responso at. Dicit Aug. in li. de mendatio: et in epla ad plebe culam. Quod his auctoritatibus predictis nō phibetur iuramentū in quocunq; casu. sed interceditur immoderatus et nimius eius vsus: ne sic que

natur in piursum. Ad hoc Tho. iii. di. xxxix. confirmat. Et innocenti⁹ extra de iureiuran. c. si xps. Responso onem. arg. pone vbi vis.

Feria sexta tertia hebdomade quadragesime. Da avaritia.

Qui biberit ex

hac aqua: sitiet iterum Jo. iiii. **R**ecitat Johannes. q christus venit in ciuitatem samarię: que dicebatur sicar. Juxta predictuz quod dedit Jacob Joseph: filio suo Secundum Nicolaum de lira Jacob veniens de mesopotamia emit agrum ab Emor principe ciuitatis sicar. vbi per multum tempus habitauit ibi. Et illum locuz Jacob moriens dedit Joseph filio suo: vt dicitur Genesis. xlvii. Erat autem ibi fons Jacob. i. puteus quem ipse iacob foderat quando ibi habitabat Iesus fatigatus ex itinere. In quo appareret vera eius humanitas: sedebat super fontem: propter aptitudinem loci ad quietendū Venetis habetur in sancto Marco lapis iste. hora erat quasi sexta Venit mulier haurire aquam de samaria. Cui dixit. Da mihi bibere. O humanitas creatoris: qui aquam dignatur petere mulieri. Discipuli autem eius ebierant in ciuitatem: vt cibos emerent. Unde non erant presentes ad dandum ei potum. Queritur dubium. Utruz apostoli habuerint pecunias. Dicit q sic. quia vt cibos emerent. Super fontem sedebat: et ibi comedere volebat: sicut pauperes nec ad hospitia declinabāt. Dixit ei mulier. Quomodo tu iudeus cum sis biberere a me potis: que sum mulier samaritana. Quomodo cognouit ipse esse iudeuz. Respondeo q triplici de causa. P̄ia ad habitū quez portabat Nūeri. xvi. Loquere filiis israel: vt